

स शल्यमाभाय जगाद वाक्यं पार्थस्य कर्मातिशयं विचिन्त्य । मानेन दर्पेण विदह्यमानः क्रोधेन दीप्यन्निव निश्वसन् ।
 नाहं महेन्द्रादपि वज्रपाणेः कुद्धादिभेद्यायुधवान्नयस्यः । दृष्ट्वा हि भीष्मप्रमुखान् शयानानतीव मां ह्यस्थिरता जहाति ।
 महेन्द्रविष्णुप्रतिमावनिन्दितौ रथाश्चनागप्रवरप्रमाथिनौ । अबध्यकल्पौ निहतौ यदा परैस्ततो न मेऽप्यस्ति रणेऽद्य साध्वसं । १०९१
 समीक्ष्य संख्येऽतिबलान्नराधिपान् सस्रतमातङ्गरथान् परैर्हतान् । कथं न सर्वानहितावणेऽवधीन्महास्त्रविद्वान्पुङ्गवो गुरुः ।
 स संस्मरन् द्रोणमहं महाहवे ब्रवीमि सत्यं कुरवो निबोधत । न वो मदन्यः प्रसहेद्रणेऽर्जुनं समागतं मृत्युमिवोद्यरूपिणं ।
 शिवा प्रसादस्य बलं धृतिश्च द्रोणे महास्त्राणि च सन्नतिश्च । स चेदगान्मृत्युवशं महात्मा सर्वानन्यानातुरानद्य मन्ये ।
 नेह ध्रुवं किञ्चिदपि प्रचिन्तयन् विद्यां लोके कर्मणे दैवयोगात् । सूर्यादये को हि विमुक्तसंशयो भावं कुर्वीताद्य गुरौ नि
 पातिते ।

न नूनमस्त्राणि बलं पराक्रमः क्रिया सुनीतं परमायुधानि वा । अलं मनुष्यस्य सुखाय वर्त्तितुं तथा हि युद्धे निहतः परै
 गुरुः ।

ऊताशनादित्यसमानतेजसं पराक्रमे विष्णुपुरन्दरोपमं । नये दृहस्यत्युग्रनोः सदा समं न चैनमस्त्रं तदुपास्ते दुःसहं ।
 सम्प्राक्रुष्टे रुदिते स्त्रीकुमारे पराभूते पौरुषे धार्तराष्ट्रे । मया कृत्यमिति जानामि शल्य प्रयाहि तस्माद्विषतामनीकं ।
 यत्र राजा पाण्डवः सत्यसन्धो व्यवस्थितौ भीमसेनार्जुनौ च । वासुदेवः सात्यकिः सूजयाश्च यमौ च कस्तान् विषहेन्मदन्यः ।
 तस्मात् क्षिप्रं मद्रपते प्रयाहि रणे पाञ्चालान् पाण्डवान् सूजयांश्च । तान् वा हनिष्यामि समेत्य संख्ये यास्यामि वा द्रोणप
 था यमाय ।

न त्वेवाहं न गमिष्यामि मध्ये तेषां शूराणामिति मां शल्य विद्धि । मित्रद्रोहे मर्षणीयो न मेऽयं त्यक्त्वा प्राणाननुयास्यामि
 द्रोणं ।

प्राज्ञस्य मूढस्य च जीवितान्ते नास्ति प्रमेचोऽन्तकसत्कृतस्य । अतो विदन्नभियांस्यामि पार्थान् दिष्टं न शक्यं व्यतिवर्त्तितुं वै ।
 कल्याणवृत्तः सततं हि राजा वैचित्रवीर्यस्य सुतो ममासीत् । तस्यार्थसिद्ध्यर्थमहं त्यजामि प्रियान् भोगान् दुस्त्यजं जीवितञ्च ।
 वैथाप्रचर्माणमकूजनावं हेमत्रिकोशं रजतत्रिवेणुं । रथप्रबहं तुरगप्रबहैर्युक्तं प्रादान्मह्यमिमं हि रामः ।

धनूंषि चित्राणि निरीक्ष्य शल्य ध्वजान् गदाः सायकांश्चोयरूपान् । असिञ्च दीप्तं परमायुधञ्च शङ्खञ्च शुभ्रं खनवन्तमुग्रं
 पताकिनं वज्रनिपातनिःस्वनं सिताश्वयुक्तं शुभद्रणशोभितं । इमं समास्थाय रथं रथधर्मं रणे हनिष्याम्यहमर्जुनं बलात् । १०९५
 तच्चेन्मृत्युः सर्वहरोऽभिरचेत् सदा प्रमत्तः समरे पाण्डुपुत्रं । तं वा हनिष्यामि रणे समेत्य यास्यामि वा भीष्ममुखो यमाय ।

यमवरुणकुवेरवासवा वा यदि युगपत् सगणा महाहवे । जुगुपिषव इहाद्य पाण्डवं किं बहूना सह तैर्जयामि तं ।
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ इति रणरभसस्य कथ्यतस्तदुपनिशस्य वचः स मद्राट् । अवहसदवमन्य वीर्यवान् प्रतिषिषिधे च जगाद
 चोत्तरं ।

॥ शल्य उवाच ॥ विरम विरम कर्ण कथ्यनादतिरभक्षोऽप्यतिवाचमुक्तवान् । क्व च हि नरवरो धनञ्जयः क्व पुनरहो पुरुषा
 धमो भवान् ।

यदुसदनमुपेन्द्रपालितं त्रिदिवमिवामरराजरक्षितं । प्रसभमतिविलोद्य को हरेत् पुरुषवरावरजामृतेऽर्जुनात् । १०९७
 त्रिभुवनविभुमीश्वरेश्वरं क इह पुमान् भवमाङ्गयेद्युधि । मृगबधकलहे ऋतेऽर्जुनात् सुरपतिवीर्यसमप्रभावतः ।